

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Abschnitt

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

TITULUS VIII. RELIGIOSI.

§. 1.

Figurae, & Symbola.

Num. 1.

Nazaræi.

N*Nazaræi.* Num. 6. 2. Apud Judæos erant viri Religiosi: qui, ut liberiùs vacarent legi, & meditationi rerum divinarû, aliorû commercio se abdicabant, vel semper, vel ad tempus; & totos se Dominodedicabant. Nomen Nazaræus significat 1. separatum Deo. 2. consecratum. 3. coronatum. 4. comatum. Religiosorû nostrorum sunt figura; ut docet. S. Gregor. Naz. orat. in laudem S. Basilii, Greg. moral. l. 32. c. 17. Sunt separati à communi hominum vita; coronati in capite, quasi reges, & Cæsares, tam cœli, quam terræ. De quibus Thren. 4. 7. *candidiores.* &c. in nive, & lacte, castitas; in ebo-re antiquo jugis, & fortis, obedientia; in Saphy-ro, qui cœlestis est coloris paupertas; qua spem in solum Deum figit. Cornelius hic.

Ista est lex Nazaræi &c. Num. 6. 21. Glossa ordinaria in c. 30. Num. leguntur diversa vota in Scripturis. Anna vovit Deo fructum ventris sui. 1. Reg. 1. 11. & Samuelem consecravit in templo. Jephthæ Judic. 11. 30. quodcunque sibi post victoriam occurrisset: & occurrente filia, vota lacrymabunda absolvit. Alii vitulos, & arietes. Nazaræus vero seipsum. Jonghen in Sacr. profess. Exh. 4.

Candidiores Nazaræi ejus nive. Thren. 4. 7. Nazaræi sunt hieroglyphicum Religiosorum; cum è sua sanctitate, & gloria, in vitia, & probra, Dei, hominumque, corruunt. Cornelius hic in hierogl.

Non sunt cogniti in plateis. Thren. 4. 8. Gilbertus f. 47. in Cant. de religiosis, qui crebris per plateas, & domos, discursionibus vitæ regularis splendorem perdunt: quam admirabile nomen eorum, quando vix erant visi in plateis. Nunc autem nullò religionis discrimine distincti, & signati sunt à cœteris- ideoque non sunt cogniti, sicut Nazaræi, in plateis. Frequentia platearum dedecorat Nazaræos, & speciem peregrinam inducit.

Num. 2.

Alia symbola, & figurae.

Issachar asinus fortis. Gen. 49. 14. Hebr. *asinus osseus.* Chaldaeus: *dives in substantia.* Deut. 33. 18. *latere issachar in tabernaculis suis.* Issachar Religiosus, qui jugum religionis, & laboris, alacer subit; dicereque potest: *ut jumentum factus sum apud te; & ego semper tecum.* Triplex solvit tributum religiosi cultus amoris, & obedientiæ, Deo; proximo justitiæ, dilectionis, subjectionis, continentia, mortificationis. Cornelius hic.

Polyanth. Sacra, Tom. II.

Loquebatur Dominus ad Moysen facie ad faciem. Ex. 33. 11. S. Hieron. in Pl. 133. Habet Dominus JESUS, qui quasi ad faciem suam ministrant, puta Monachos, & Virgines. Cornelius hic. B. Jordanus secundus Generalis Ord. Prædic. dicebat: Religiosos Deo servite tanquam cubicularios principis, qui ab ipso intimè & familiarissimè, adhibentur. Jonghen p. 1. Exh. 4.

Nolite perdere populum Caath de medio Levitarum. Num. 4. 18. Tria sunt genera Religiosorum: primi, boni secundi meliores, tertii optimi. Hi signantur per tres familias Levitarum, Gersonitas, Meraritas, Carathitas: qui præ cæteris filiis Israël deputati erant ad cultum sanctuarii; sicut Religiosi, præ aliis Fidelibus, in Ecclesia specialius videntur divino cultui participati. Primi Religiosi designati sunt per Gersonitas, qui in protectione castrorum portabant cortinas, & tectum, tabernaculi, & vela, & quæcunque tactu mollia. Tabernaculum est vita JESU CHRISTI, & morum ejus conversatio. Primi igitur Religiosi sunt, qui refugunt ardua, & austera, studia sanctitatis; & levia sibi assumunt exercitia, & magis laxam vitam servant. Secundi Religiosi designantur per Meraritas, qui interpretantur *amari*: qui portabant tabernaculi tabulas, & veçtes, & illa, quæ maximè erant media inter cortinas, & sanctuarium. Hi sunt, qui duram vitam in corporali exercitatione servant. Tertii Religiosi, & optimi, qui designari possunt per Carathitas; qui portabant ipsum Sanctuarium, id est, arcam, & altare, & mensam propositionis, obvoluta tamen, & cooperta. Sunt hi, qui student interiorem hominem, id est, mentem, in qua Christus inhabitat, per fidem componere, & ad veras virtutes exercere; & vitia carnis, & spiritus, extirpare. Prioribus duabus familiis jussit Dominus dari plaustrum ad subvahenda onera; filiis autem Cahad non dedit plaustrum, qui serviunt in Sanctuario; sed onera propriis portabant humeris: quia tam in humanis ordinationibus, quam in castigationibus corporis, permittitur aliqua remissio: sed in virtutum studio nulla remissio debetur. S. Bonaventura de reformat. mentis p. 1. c. 4.

Tulerunt sibi cibaria, saccos veteres asinis imponentes &c. Jos. 9. 4. 5. *induti veteribus vestimentis &c.* Viri Gabaon interrogati, cur tali formâ, & habitu, ad castra venerint? Josue responderunt: *nuntiatum est nobis- & disperdet cunctos habitatores terræ. Timuimus igitur valde, & providimus animabus nostris.* v. 24. Candidat⁹ considerans Mundi pericula, quam multi in iis pereant, providebo, inquit, animæ meæ: volo totò vitæ meæ tempore dagere in ministerio altaris Domini, cadens ligna passionum mearum; & aquas comportans lacrymarum; quibus lavetur inquinatum animæ meæ holocaustum. Jonghen, p. 1. Exh. 6.

Aaa a 2

Ferunt

Jerunt ligna. Judic. 9. 8. id est Clerici seculares, vadunt, ut faciant regem super se; id est, eligant Prælatum. Per olivam, ficum, & vitem; qui eliguntur, & non recipiunt; significantur contemplativi, sive Religiosi esse oliva per suavitatem conscientia; ficus per dulcedinem, quam sentiunt in devotione mentis; vitis per hilaritatem spiritualis lætitiæ; Cùm ergo contemplativus non vult dimittere, pinguedinem charitatis, quam habet in contemplatione; neque dulcedinem, quam habet in devotione; neque hilaritatem conscientia: tunc ligna sylvarum, id est, mali, & infructuosi, præficiunt sibi rhamnium, id est, Prælatum; qui in principio mollis est, & postea indurefcit, & aculeatus, & spinosus, efficitur: & tamen de se emittet ignem perverfæ conversationis; & se, & subditos, comburit incendio infernali. Hugo Card. hic.

Omnia ossa mea dicent &c. Pl. 34. 10. Ossa non possunt flekti; nec Religiosi à regula sua. Hugo Card. hic.

Quam dilecta tabernacula Pl. 83. 1. *pro torcularibus.* Uva pendet in vitibus, & oliva in arboribus: his enim duobus pro fructibus solent torcularia preparari. Et quamdiu pendet in frutetis suis, tanquam liberò aere perfruuntur; & nec uva vinum est, nec oliva oleum, ante pressuram. Sic sunt & homines. Antequam accedant ad servitum Dei, fruuntur in hoc saculo tanquam deliciosâ libertate, velut uvæ, aut olivæ, pendentes. Sed quoniam dictum est Eccli. 2. 1. *filii, accedens ad servitum Dei, sta in justitia, & timore; prepara animam tuam ad tentationem;* accedens quisque ad servitum Dei, ad torcularia se venisse cognoscit: contribulabitur, conteretur, comprimetur: non ut in hoc saculo pereat; sed ut in Apothecas Dei defluat. S. August. hic.

Equitatus meo assimilavi te. Cant. 1. 8. Religiosi, equitatus Dei. Conjugati sunt velut pedites; qui pedes suorum affectuum terræ figunt negotiis. At Religiosi sunt instar equitum, qui à terra sunt elevati, &c. de Ponte hic Exh. 21. §. 1.

Sicut greges tonsarum &c. Cant. 4. 2. Quàm bene Monachi tonsis ovibus comparantur! quia revera tonsi sunt; quibus nec corda, nec corpora, nec aliquid mundanum, in proprietate relictum est. S. Bernardus l. 63. in parvis. Apud Mendoza in 1. Reg. 1. Annot. 8. Religiosi Nazarai.

Dentes tui. Cant. 4. 2. Monastica custodia professio per dentes significatur. Bernardus: dentes clausi sunt labiis, nè videantur: indecens enim est, cùm videntur, nisi ridendo. Sic & nos materialibus circumcingimur, nè secularium oculis, & accessui, pateamus. Indecens est, si appareant; nisi interdum fortè ad risum: quia nihil turpius, quàm Monachus per urbes, & castella, discurrens; nisi cùm illa cogit, quæ operit multitudinem peccatorum; charitas enim risus est, quia hilaris est: læta quidem; non tamen dissoluta, de Ponte hic. Exh.

5. §. 2. Religiosi assimilantur dentibus, 1. quia dentes in carne radicati sunt; & tamen terminos carnis excedunt. Sic Religiosi, licet in carne sint positi, tamen præter carnem vivere debent. 2. Cor. 10. 3. *in carne ambulantes non secundum carnem militamus.* 2. dentes inter se nihil esse patiuntur. Sic Religiosi nihil inter se pati debent, quod charitatem, vel unionem, dividat. 3. Dentes, licet non ex se, tamen ex adjunctis, patiuntur: nam, licet substantia eorum ossea, & intensibilis, de se sit impassibilis; tamen dolorem trahit ob societatem carnis, vel nervi vicini. Sic Religiosi, ob amorem consanguineorum, vel secularium, de eorum malis dolorem sentiunt, quem per se non haberent. Geminiani l. 6. c. 53.

Calathus unus ficus bonas habebat nimis. Jer. 24. 2. Duo hi calathi, ait Lyr. sunt Religiosi, boni, & mali. Columella l. 3. scribit: ficus, quæ non maturerunt, nec dulcescunt, ex arbore excutiendas esse; nè arbor depravetur, aut exarescat. Ita à religione excutiendi sunt, qui genuinum ejus spiritum non sugunt; alioquin Religioni detrimentum afferent. Cornelius hic. 1.

Non bibemus vinum. Jer. 35. 6. Rachabita fuerunt de primis Religiosis, qui hoc dixerunt ad Jeremiam, in invitamentum eos ad potum vini. Hugo Card. hic.

Mulier amicta sole, & luna sub pedibus ejus. Apoc. 12. 1. Hæc est animæ Religiosæ figura: amicta Christo justitiæ sole; Luna, vanitates, sub pedibus ejus, Jonghen p. Ex. 29.

§. II.

Religiosorum encomia, felicitas, honor.

Quò ascendente ierunt cum eo omnes senes. &c. Gen. 50. 7. Cùm Jacob domesticis stipatus, divitiis potens, Ægyptum ingressus fuit; non legimus illi senes obviam prodissse, & honore excepisse. Modò defunctum comitantur omnes, dum sinè opibus egreditur. Sic magis honoratur, qui, Mundò contemptò, exit ad Religionem, & domui Religiosæ sepeliendum se tradit: Alvarez hic Illustr. 338.

Audi filia, & vide &c. Pl. 44. 11. Persona Religiosa dicitur *filia*: quia, sicut filia in summa subjectione tenetur, & de ejus custodia magna cura habetur; & circa ejus instructionem sollicitè studetur: ita fit circa Religiosum. B. Humbertus l. 4. ad omnes Religiosos.

Alii laboraverunt, & vos in labores eorum introistis. Joan. 4. 38. Quot agricolæ, quot operarii, diu, noctuque, laborant, & sudant; ut pensionem, & census, Monasteriis exolvant: nosque Religiosi sinè ullò manuum labore, in labores eorum introimus. Liberioriorem se nobis Dominus, quàm Adæ, exhibet. *In sudore vultus tui vesteris pane tuo.* Gen. 3. 19. Nos verò panem, cibòque sumimus sudore alienò: ut scilicet, abjectâ omnî curâ temporalium, solis celestibus adhareamus. Alvarez Illustr. 292.

Religio